

VETOOMUS**MAKSUTTOMIEN TOIMINTATILOJEN MYÖNTÄMINEN Pohjois-SAVOSSA TOIMIVILLE YHDISTYKSILLE**

Pohjois-Savon Hyvinvointialueen valtuustoryhmien puheenjohtajille

Vetoamuksen asia:**Maksuttomien toimintatilojen myöntäminen yhdistyksille Pohjois-Savon asukkaiden auttamiseen ja tukemiseen**

Me allekirjoittaneet yhdeksänkymmentä (90) Pohjois-Savon alueella toimivaa potilas-, vammais-, kansanterveys-, lastensuojelu-, eläkeläis-, nuoriso-, päihde-, liikunta- ja muuta yhdistystä tai kerhoa sekä tuhatneljänsataaseitsemänkymmentäkahdeksan (1478) adressin allekirjoittanutta yksityishenkilöä, vetoamme teihin päättäjiin, jotta Pohjois-Savon hyvinvointialue myöntäisi ennaltaehkäisevää toimintaa tekeville ja sote-palveluita täydentäville yhdistyksille maksuttomat toimintatilat Pohjois-Savon hyvinvointialueella.

Yhdistyksillä on merkittävä rooli Pohjois-Savon hyvinvointialueen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Pohjois-Savon hyvinvointisuunnitelman painopisteet, joita yhdistyksissä toteutetaan ovat muun muassa osallisuuden vahvistaminen ja yksinäisyyden vähentäminen, itsestä huolehtiminen ja terveellisten elintapojen edistäminen, mielen hyvinvointi ja riippuvuuksien ehkäiseminen, tapaturmien ja väkivallan ehkäiseminen ja vanhemmuuden vahvistaminen.

Maksuttomat toimintatilat ovat elinvoimaisen yhdistystoiminnan edellytys Pohjois-Savon hyvinvointialueella

Vain yhdistysten toimintaedellytyksistä huolehtimalla yhdistykset voivat auttaa ja tukea eri elämäntilanteissa olevia ihmisiä. Maksuttomat toimintatilat ovat välttämättömiä yhdistyksien toiminnalle. Yhdistysten maksuttomat toimitilat ovat hyvinvointialueelle sijoitus, joka tuottaa tulosta pitkällä aikajänteellä.

Tuoreen Järjestöbarometrin mukaan toimitiloista perittävät maksut pakottavat yhdistykset sopeuttamaan talouttaan ja pahimmillaan toimitilojen maksut lopettavat yhdistyksen toiminnan kokonaan. (Järjestöbarometri 2022, 177.) Näin emme toivo tapahtuvan Pohjois-Savossa.

Rakennetaan yhdessä paremmin voiva Pohjois-Savo

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäksi yhdistykset tuovat hyvinvointialueelle ulkopuolista rahoitusta. Esimerkiksi Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) on myöntänyt vuonna 2022 Pohjois-Savon hyvinvointialueella toimiville yhdistyksille valtionavustusta yli 16 miljoona euroa (16 302 845 euroa). Kokonaissummassa ei edes ole valtakunnallisten liittojen kautta välillisesti tulevia euroja. Esimerkiksi vuonna 2017 ennen koronapandemiaa neljän satunnaisesti valitun sosiaali- ja terveysyhdistyksen ammattilaisten täydentävien sote-palveluiden arvo oli jo pelkästään 19 768 315 euroa, kun kohtaamiset lasketaan Ylä-Savon Soten asiakasmaksujen sen hetkisen hinnaston mukaisesti.

Vuoden 2022 keskimääräinen (mediaani) talousarvion menojen loppusumma on 6 200 euroa. Kuusi kymmenestä yhdistyksestä toimii alle kymmenen tuhannen euron vuosibudjetilla. Enemmistö yhdistyksistä toimii pelkin vapaaehtoisvoimin ja vain kuudesosalla yhdistyksistä on palkattua henkilökuntaa. (Järjestöbarometri 2022, 176.) Vapaaehtoistyön arvo on rahallisesti merkittävä eli 12,50 euroa tunti (Vapaaehtoistyön arvo: Rualia instituutti, 2011). Esimerkiksi vuonna 2017 ennen koronapandemiaa neljän satunnaisesti valitun sosiaali- ja terveysyhdistyksen vapaaehtoisten tekemän työn arvo oli 1 141 994 euroa.

Yhdistysten toimintaedellytysten turvaamiseksi esitämme, että

1. Hyvinvointialueelle laadittavaan kumppanuusmalliin sisällytetään toimintatilojen maksuttomuus hyvinvointia ja terveyttä edistävää, ennaltaehkäisevää toimintaa tekeville sekä sotepalveluita täydentäville yhdistyksille. Esimerkiksi vertaistuki, osallisuutta, toimijuutta ja yhteisöllisyyttä edistävä toiminta. Järjestöjen toiminta ja palvelut ovat osa asiakaslähtöisiä ja yhteensovitettuja palvelukokonaisuuksia (612/2021, 10§).
2. Hyvinvointialueen ja yhdistysten välillä käydään vuosittaiset neuvottelut yhteisistä tavoitteista, viestinnästä ja käytännöistä. Hyvinvointialue viestii yhdistyksille palveluista ja yhteistyömahdollisuuksista ajantasaisesti. Järjestetään maakuntatason ja paikallistason tapaamiset sekä määritellään sote-keskuksiin järjestöyhteistyötiimit, joissa nimetään yhdistysyhdyshenkilöt.

Laki sosiaali- ja terveyshuollon järjestämisestä (612/2021 6 ja 7 §) määrittää, että hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä yhteistyössä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Lisäksi hyvinvointialueen tulee edistää hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveydenedistämässä

”Ottakaa sydän ja mieli mukaan päätöksentekoon, yhteisöllisyyden näkökulmaa hyödyntäen. Kiitos varautumisesta tulevaisuuteen.” - Yhdistysaktiivi

Kuopiossa 31.10.2022

1. Eijsveikeet, Pohjois-Savon ADHD-, Autismi- ja kielihäiriöyhdistys ry
2. EKL:n Kuopion piiri ry
3. Eläkeliiton Kuopion yhdistys ry
4. Eläkeliiton Nilsin yhdistys ry
5. Eläkeliiton Riistaveden yhdistys ry
6. Entiset Inkilänmäen Martat – kahvikerho
7. Gynekologinen potilasjärjestö Korento ry
8. Halunaseura ry
9. Huoltoliitto ry
10. Ihoyhdistys ry
11. Itä-Suomen Aivovammayhdistys ry
12. Jynkkä-Leväsen asukasyhdistys ry
13. Kinahmi-Konttimäen Kyläyhdistys ry
14. Kinahmi-Konttimäen Nuorisoseura ry
15. Kumpusen kyläyhdistys ry
16. Kuopio-Kallavesi Eläkeläiset ry
17. Kuopion A-Kilta ry
18. Kuopion eläkkeensaajat ry
19. Kuopion ensikotiyhdistys ry
20. Kuopion Invalidit ry
21. Kuopion kuulo ry
22. Kuopion Kuurojenyhdistys ry
23. Kuopion Liikealan Eläkkeensaajat ry

24. Kuopion Mielenterveyden Tuki ry
25. Kuopion Parkinson-yhdistys ry
26. Kuopion Pelastakaa Lapset ry
27. Kuopion Pohjola-Norden ry
28. Kuopion Reippaat Seniorit KRS ry
29. Kuopion Reumayhdistys ry
30. Kuopion Selkähdistys ry
31. Kuopion Senioritanssijat ry
32. Kuopion seudun epilepsia yhdistys ry
33. Kuopion Seudun Hengitys yhdistys ry
34. Kuopion seudun seniorit ry
35. Kuopion Suomi-Saksa Ystävät
36. Kuopion Varhaiseläkkeensaajat KVES ry
37. Kuppikunta A-kilta ry
38. Kurkimäen kyläyhdistys ry
39. KYSin Tehyn Senioirt
40. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Järvi-Suomen piiri ry
41. Mieli Maasta ry
42. MLL Kuopion yhdistys
43. MMA Pohjois-Savo, veteraani kilta
44. Nilsiä 4H-yhdistys ry
45. Nilsiä elävän musiikin yhdistys Ry
46. Nilsiä Harrastajateatteri ry
47. Nilsiä Invalidit ry
48. Nilsiä luonnonsuojeluyhdistys ry
49. Nilsiä MTK ry
50. Nilsiä musiikinystävät ry
51. Nilsiä Nujakka ry
52. Nilsiä Pajulahden kyläyhdistys ry
53. Nilsiä Pitäjähdistys ry
54. Nilsiä Senioritanssijat ry
55. Nilsiä Sydänyhdistys ry
56. Nilsiä Tules ry
57. Nilsiä Tules ry
58. Nilsiä Urheiluautoilijat ry
59. Nilsiä Yrittäjät ry
60. Nuorten Palvelu ry
61. Omaishoitajat
62. Palonurmen Nuorisoseura ry
63. Pelastakaa Lapset ry
64. Pohjois- Savon CP-yhdistys ry
65. Pohjois-Savon Allergia-, astma- ja atopia yhdistys ry
66. Pohjois-Savon avh-yhdistys ry
67. Pohjois-Savon Lihastautiyhdistys ry
68. Pohjois-Savon Liikunta ry
69. Pohjois-Savon Muisti ry
70. Pohjois-Savon Neuroyhdistys ry
71. Pohjois-Savon Näkövammaiset ry

72. Pohjois-Savon Omaishoitajat ry
73. Pohjois-Savon Osteoporoosiyhdistys ry
74. Pohjois-Savon Psoriasisyhdistys ry
75. Pohjois-Savon Sosiaaliturvayhdistys ry
76. Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry
77. Puijon Diabetesyhdistys ry
78. Puijon Laulu ry
79. Savon Ilco ry
80. Savon mielenterveysomaiset- FinFami ry
81. Savon Sydänpiiri ry
82. Seniorien ATK-yhdistys SAVONETTI ry
83. Siilinjärven 4H-yhdistys ry
84. SPR ystävätoiminta
85. Suomen Nivelyhdistys ry
86. Sveitsin Ystävät Itä-Suomessa paikallisosasto
87. TATU ry
88. Tukeva-säätiö sr
89. Wanhan Haapaniemen asukasyhdistys ry
90. Warkauden seudun sosiaali- ja terveysjärjestöt ry

Lisätietoja:

Susanna Kähkönen, 044 554 4047, susanna.kahkonen@tukupilari.fi
Essi Saarela, 040 557 4646, essi.saarela@tukupilari.fi